

Obsah

Úvod	23
1 Farmakoterapie v kardiologii	25
1.1 Farmakoterapie ischemické choroby srdeční	25
1.1.1 Primární a sekundární prevence ICHS	26
1.1.2 Angina pectoris	27
1.1.2.1 Nitráty	29
1.1.2.2 Blokátory kalciového kanálu	31
1.1.2.3 Beta-blokátory	33
1.1.2.3 Ostatní antianginózní léky	35
1.1.3 Stav po infarktu myokardu	35
1.1.4 Akutní formy ICHS – nestabilní angina pectoris a akutní infarkt myokardu	37
1.1.4.1 Nestabilní angina pectoris	37
1.1.4.2 Akutní infarkt myokardu	38
1.2 Farmakologická léčba srdečního selhání	40
1.2.1 Patofyziologické poznámky	40
1.2.2 Léčebná strategie	41
1.2.3 Léky s pozitivně inotropním účinkem	43
1.2.3.1 Digitalisové glykosidy	44
1.2.3.2 Sympatomimetika	47
1.2.3.3 Inhibitory fosfodiesterázy	48
1.2.4 Diuretika	48
1.2.4.1 Taktika diuretické léčby	49
1.2.5 Vazodilatancia	52
1.2.6 Inhibitory angiotenzin-konvertujícího enzymu (ACE)	52
1.2.7 Blokátory receptorů pro angiotenzin II (blokátory AT II)	55
1.2.8 Beta-blokátory	55
1.3 Farmakologická léčba poruch srdečního rytmu	56
1.3.1 Klasifikace antiarytmik	60
1.3.2 Dávkování antiarytmik	60
1.3.3 Léčba supraventrikulárních tachyarytmí	60
1.3.3.1 Síniová tachykardie	63
1.3.3.2 Fibrilace a flutter síní	63
1.3.3.3 AV-uzlová re-entry tachykardie (AVNRT)	65
1.3.3.4 Síníkomorová (reciproční) re-entry tachykardie (AVRT)	65
1.3.4 Léčba komorových arytmií	66
1.3.4.1 Benigní komorové arytmie	66
1.3.4.2 Maligní komorové arytmie	67
1.3.5 Léčba bradyarytmí	68

1.4 Farmakoterapie zánětlivých onemocnění srdce	68
1.4.1 Akutní revmatická horečka	68
1.4.2 Infekční endokarditida	69
1.4.3 Myokarditidy	70
1.4.4 Perikarditidy	71
Literatura	72
2 Farmakoterapie nemocí periferních cév	73
2.1 Onemocnění tepen	73
2.1.1 Obecné zásady léčby ischemie končetin	73
2.1.1.1 Prevence tepenných trombóz	75
2.1.1.2 Léčení nemocných v klaudikačním stadiu	77
2.1.1.3 Léčení poruch kožního prokrvení	79
2.1.2 Léčba jednotlivých onemocnění	84
2.1.2.1 Obliterující ateroskleróza	84
2.1.2.2 Trombangiitis obliterans	84
2.1.2.3 Diabetická makro- a mikroangiopatie	84
2.1.2.4 Vaskulitidy	85
2.1.2.5 Vazoneurózy, Raynaudova nemoc a Raynaudův syndrom	85
2.1.2.6 Náhlé tepenné uzávěry (trombózy, embolie)	85
2.1.2.7 Aneurysma aorty	86
2.2 Onemocnění žil	86
2.2.1 Primární varixy	86
2.2.2 Tromboflebitida, zánět povrchových žil	87
2.2.3 Akutní žilní trombóza	87
2.2.3.1 Léčba žilní trombózy	89
2.2.3.2 Prevence žilní trombózy	93
2.2.4 Chronická žilní insuficience	94
2.3 Nemoci lymfatických cév	95
Literatura	96
3 Léčba arteriální hypertenze	97
3.1 Definice a klasifikace hypertenze	97
3.2 Hlavní principy léčby arteriální hypertenze	98
3.2.1 Nefarmakologická léčba	98
3.2.2 Farmakologická léčba	99
3.2.2.1 Principy farmakologické terapie	99
3.2.2.2 Volba antihypertenziv	101
3.2.2.3 Kombinační léčba u těžších hypertenzí	101
3.3 Přehled jednotlivých skupin hypotenziv	102
3.3.1 Diuretika	103
3.3.2 B-blokátory, látky blokující beta-adrenergní receptory	106
3.3.3 Blokátory kalciových kanálů	111
3.3.4 Inhibitory angiotenzin I-konvertujícího enzymu (ACEI)	113

9.6 Terapie kortikoidy	408
9.6.1 Intenzivní krátkodobá léčba glukokortikoidy	408
9.6.2 Prolongovaná léčba glukokortikoidy	410
9.6.3 Nežádoucí účinky chronické glukokortikoidní léčby	416
9.6.4 Léčba adrenokortikotropním hormonem (ACTH)	418
9.7 Terapie anabolickými steroidy	419
Literatura	421
10 Farmkoterapie diabetes mellitus	423
10.1 Fyziologie působení inzulínu	423
10.2 Obecné zásady léčby diabetu	424
10.3 Léčba inzulínem	425
10.3.1 Druhy a charakteristiky působení inzulínu	426
10.3.2 Způsoby aplikace inzulínu	428
10.3.3 Inzulínové režimy	429
10.3.4 Indikace a taktika inzulínové léčby	430
10.3.5 Komplikace léčby inzulínem	431
10.4 Léčba perorálními antidiabetiky (PAD)	432
10.4.1 Deriváty sulfonylmočoviny (SM)	432
10.4.2 Biguanidy	434
10.5 Další farmakologické možnosti u diabetes mellitus	435
10.6 Perspektivy ve farmakologické léčbě diabetu	435
Literatura	436
11 Farmkologie obezity	437
11.1 Anorexika	437
11.1.1 Sympatomimetická anorexika	437
11.1.2 Fenfluraminy	439
11.2 Instantní diety	441
11.3 Diuretika	442
11.4 Psychofarmaka	442
11.5 Hormony štítné žlázy	443
11.6 Androgeny a estrogeny	444
11.7 Hormonální regulace apetence	444
11.8 Projímadla a neenergetická plnidla gastrointestinálního traktu	444
11.9 Terapie některých běžných komplikací otylosti	445
11.10 Chirurgické výkony	445
11.11 Kouzelné pilulky na všechno	446
Literatura	446
12 Farmakoterapie metabolických osteopatií	449
12.1 Osteomalacie	449
12.1.1 Osteomalacie z nedostatečného příjmu vitamínu D	449
12.1.2 Osteomalacie při malabsorpci	450

12.1.3 Osteomalacie z poškozené hydroxylace vitamínu D v játrech nebo ledvinách	450
12.1.4 Renální tubulární acidóza jako příčina osteomalacie	451
12.1.5 Osteomalacie při poruše metabolismu fosforu	452
12.1.6 Osteomalacie zvláštního charakteru	452
12.2 Primární hyperparatyreóza	453
12.2.1 Léčba hyperkalcemií	453
12.3 Sekundární hyperparatyreóza	454
12.4 Hypoparatyreóza	454
12.5 Pagetova nemoc	455
12.6 Uremický kostní syndrom	456
12.7 Osteoporóza	457
12.7.1 Primární prevence	457
12.7.2 Sekundární prevence	457
12.7.3 Léčba osteoporózy	458
12.7.3.1 Opatření k udržení nebo zlepšení mobility pacienta	458
12.7.3.2 Dietní opatření, suplementace vápníkem a vitamínem D	459
12.7.3.3 Hormonální substituční léčba (HRT) u žen	460
12.7.3.4 Bisfosfonáty	461
12.7.3.5 Kalcitoniny	462
12.7.3.6 Fluoridy	463
12.7.3.7 Anabolické steroidy	463
12.7.3.8 Vitamin D a jeho metabolity	464
12.7.3.9 Léčba osteoporózy navozené kortikosteroidy	464
12.7.3.10 Léčba osteoporózy navozené hormony štítné žlázy	465
12.7.3.11 Monitorování a hodnocení účinnosti léčby	465
Literatura	468
13 Farmakoterapie hyperlipoproteinemií	469
13.1 Klasifikace hyperlipoproteinemií	470
13.1.1 Primární a sekundární hyperlipoproteinemie	470
13.1.1.1 Primární familiární hyperlipoproteinemie	470
13.1.1.2 Sekundární hyperlipoproteinemie	470
13.1.2 Klasifikace EAS	471
13.2 Terapie hyperlipoproteinemií	472
13.2.1 Dietní a režimová opatření	472
13.2.2 Farmakoterapie hyperlipoproteinemií	473
13.2.2.1 Statiny	473
13.2.2.2 Sekvestranty žlučových kyselin	476
13.2.2.3 Probucool	478
13.2.2.4 Fibráty	479
13.2.2.5 Kyselina nikotinová a acipimox	482
13.2.2.6 Dietetika	483
13.2.2.7 Další hypolipidemika	483

13.2.2.8 Estrogeny	484
13.2.2.9 Kombinovaná léčba	485
13.3 Indikace k zahájení léčby hyperlipoproteinemií	486
13.4 Praktické doporučení pro terapii hyperlipoproteinemií	488
Literatura	489
14 Léčba antimikrobiálními léky	491
14.1 Hlavní zásady antimikrobiální terapie	491
14.1.1 Etiologická diagnóza	491
14.1.2 Výběr nejvhodnějšího antibiotika	492
14.1.3 Mikrobiologická kontrola	499
14.1.4 Přehled a účinné dávkování antibiotik	499
14.1.5 Přehled a účinné dávkování antimykotik	499
14.1.6 Způsoby podání	530
14.1.7 Délka účinné léčby	530
14.2 Nežádoucí reakce	531
14.2.1 Alergické reakce	531
14.2.2 Toxické projevy	531
14.2.3 Potlačení normální mikrobiální flóry	532
14.2.4 Vznik rezistence	533
14.2.5 Imunosupresivní účinek	533
14.2.6 Změny vyvolané bakteriolýzou	533
14.2.7 Hypovitaminózy	533
14.3 Kombinace antimikrobiálních léků	533
14.4 Použití antibiotik v graviditě	535
14.5 Antibiotika při renální insuficienci	535
14.6 Antibiotika při poruchách jater	537
14.7 Antibiotika u gerontologických nemocných	537
14.8 Antimikrobiální profylaxe	537
14.8.1 Revmatická horečka	539
14.8.2 Profylaxe bakteriální endokarditidy	539
14.8.3 Profylaxe respiračních infekcí	542
14.8.4 Profylaxe močové infekce	542
14.8.5 Profylaxe meningokokové meningitidy	542
14.8.6 Chemoprofylaxe pohlavních nemocí	543
14.8.7 Profylaxe u onemocnění HIV	543
14.9 Nejčastější chyby při léčení antibiotiky v praxi	543
14.10 Selhání antimikrobiální terapie	543
14.11 Chemoterapie virových onemocnění	544
Literatura	549
15 Chemoterapie maligních onemocnění	551
15.1 Úvod	551
15.2 Cíle protinádorové léčby a volba léčebného postupu	551

15.3	Principy chemoterapie	553
15.3.1	Buněčný cyklus	553
15.3.2	Mechanismus účinku chemoterapie podle zásahu do buněčného cyklu	553
15.3.3	Mechanismy rezistence	554
15.3.3.1	Hlavní mechanismy	554
15.3.3.2	Mnohočetná léková rezistence (multiple drug resistance, MDR) ..	555
15.4	Hodnocení léčebné odpovědi	556
15.5	Nežádoucí účinky chemoterapie	556
15.6	Charakteristika vybraných cytostatik	557
15.6.1	Alkylační látky	557
15.6.2	Antimetabolity	561
15.6.3	Antibiotika s protinádorovým účinkem	564
15.6.4	Vinka alkaloidy	565
15.6.5	Taxany	567
15.6.6	Inhibitory topoizomerázy I	567
15.7	Solidní nádory – hlavní zásady léčby u vybraných diagnóz	568
15.7.1	Karcinom prsu	568
15.7.1.1	Výskyt	568
15.7.1.2	Určení klinického stadia	568
15.7.1.3	Soubor základních vyšetření	569
15.7.1.4	Základní prognostické faktory	569
15.7.1.5	Systémová léčba	569
15.7.2	Bronchogenní karcinom	573
15.7.2.1	Výskyt	573
15.7.2.2	Určení klinického stadia	573
15.7.2.3	Soubor základních vyšetření	573
15.7.2.4	Základní prognostické faktory	574
15.7.2.5	Terapie nemalobuněčných karcinomů	574
15.7.3	Kolorektální karcinom	577
15.7.3.1	Výskyt	577
15.7.3.2	Určení klinického stadia	577
15.7.3.3	Soubor základních vyšetření	577
15.7.3.4	Základní prognostické faktory	577
15.7.3.5	Systémová léčba	577
15.7.4	Farmakoterapie ostatních solidních nádorů	579
15.7.4.1	Adenokarcinom ledviny	579
15.7.4.2	Maligní melanom	580
15.7.5	Nádory horních cest dýchacích a polykacích	582
	Literatura	585

16 Terapie malnutričních stavů 587

16.1	Parenterální výživa	587
16.1.1	Definice umělé výživy a určení nutričního stavu	587

16.1.2	Indikace parenterální výživy	588
16.1.3	Složení parenterální výživy	588
16.1.3.1	Aminokyseliny (AK)	589
16.1.3.2	Lipidy	591
16.1.3.3	Cukry	593
16.1.3.4	Elektrolyty, stopové prvky, vitaminy	593
16.1.4	Parenterální výživa za speciálních situací	595
16.1.4.1	Parenterální výživa v pediatrii	595
16.1.4.2	Parenterální výživa při selhávání jater	595
16.1.4.3	Parenterální výživa při selhávání ledvin	595
16.1.4.4	Hyperkatabolické stavy, sepse	596
16.1.5	Typy parenterální výživy podle přístupu a technického vybavení	596
16.1.6	Komplikace parenterální výživy	597
16.1.7	Systémy all-in-one (AIO)	598
16.1.8	Domácí parenterální výživa	599
16.2	Enterální výživa	600
16.2.1	Indikace enterální výživy	600
16.2.2	Složení enterální výživy	601
16.2.3	Enterální výživa (kompletní) polymerní	604
16.2.4	Enterální výživa oligopeptidová	605
16.2.5	Enterální výživa elementární (chemicky definovaná)	605
16.2.6	Enterální výživa modifikovaná	605
16.2.7	Enterální výživa modulovaná	607
16.2.8	Způsoby zajištění enterální výživy	607
16.2.9	Firemní přípravky enterální výživy	608
	Literatura	611
17	Imunomodulace	613
17.1	Imunosuprese	614
17.2	Nespecifická imunosuprese	615
17.2.1	Cytostatika	617
17.2.2	Selektivní imunosuprese	619
17.2.3	Monitorování imunosupresivní terapie	621
17.3	Imunostimulace	622
17.3.1	Imunomodulátory bakteriálního původu	624
17.3.2	Imunomodulátory syntetické	626
17.3.3	Thymové hormony	628
17.3.4	Imunomodulátory biologického původu	629
17.3.5	Cytokiny	630
	Literatura	632
18	Psychofarmakoterapie ve vnitřním lékařství	633
18.1	Reaktivní psychické poruchy	633
18.2	Symptomatické psychické poruchy	634

18.2.1	Klinické projevy nepsychotických symptomatických poruch	634
18.2.2	Psychotické symptomatické poruchy	634
18.2.2.1	Obecné zásady léčby	634
18.2.2.2	Specifická léčba	634
18.2.3	Delirium	635
18.2.3.1	Obecné zásady léčby	635
18.2.3.2	Medikace	635
18.3	Psychofarmakoterapie kardiovaskulárních onemocnění	637
18.3.1	Léčba úzkosti a neurastenického syndromu	638
18.3.2	Farmakoterapie deprese	639
18.4	Psychofarmakoterapie u plicních onemocnění	640
18.4.1	Léčba úzkosti	640
18.4.2	Léčba psychóz	641
18.5	Psychofarmakoterapie u jaterních onemocnění	641
18.6	Psychofarmakoterapie u ledvinných onemocnění	641
18.7	Psychofarmakoterapie u endokrinopatií	642
18.7.1	Onemocnění štítné žlázy	642
18.7.2	Onemocnění nadledvin	642
18.7.3	Onemocnění hypofýzy	643
18.8	Psychofarmakoterapie ve stáří	643
18.8.1	Deliria	643
18.8.2	Deprese	645
18.8.3	Demence	645
18.9	Psychofarmakoterapie u jiných onemocnění	646
18.9.1	Psychofarmakoterapie u psychosomatických poruch trávicího ústrojí ..	646
18.9.2	Psychofarmaka u krevních nemocí	647
18.9.3	Psychofarmaka u infekčních onemocnění	647
	Literatura	647
19	Léčba vaskulárních mozkových příhod	649
19.1	Léčebná opatření obecné povahy	653
19.2	Léčba malacie v akutní fázi	655
19.3	Profylaktický přístup k léčbě iktů	660
	Literatura	661
20	Symptomatická léčba	663
20.1	Bolest	663
20.1.1	Chronická bolest	664
20.1.2	Nádorová bolest	665
20.1.3	Léčba bolestí	666
20.1.3.1	Analgetika-antipyretika	666
20.1.3.2	Antiflogistika	670
20.1.3.3	Opiátová analgetika-anodyna	673
20.1.3.4	Kodein a jeho analoga	675

20.1.3.5 Speciální analgetika	675
20.1.3.6 Adjuvantní analgetika	677
20.2 Teplota	678
20.3 Nausea a zvracení	678
20.3.1 Antagonisté serotoninu	679
20.3.2 Fenotiazinová psychofarmaka	679
20.3.3 Jiná antihistaminika	679
20.3.4 Prokinetika	679
20.3.5 Anxiolytika	680
20.4 Závrať	680
20.5 Singultus	682
20.6 Noční křeče ve svalech dolních končetin a syndrom neklidných nohou	682
20.7 Pruritus	682
Literatura	683
21 Farmakoterapie ve stáří	685
21.1 Farmakokinetika a farmakodynamika	685
21.2 Zásady bezpečné farmakoterapie ve stáří	686
21.3 Některé zvláštnosti užití léků ve stáří	687
21.4 Farmakologické možnosti ovlivnění kognitivních schopností ve stáří	688
21.5 Nepravá geriatrika	690
Literatura	692
Rejstřík věcný	693
Rejstřík generických názvů léků	709
Rejstřík obchodních názvů léků	721

3.3.5	Látky blokující alfa-receptory	115
3.3.6	Hypotenziva s centrálními účinky	116
3.3.7	Vazodilatační látky s přímým účinkem na stěnu cévní	117
3.3.8	Blokátory angiotenzinových receptorů typu 1 (AT1)	117
3.4	Léčba hypertenze ve specifických situacích	118
3.4.1	Léčba izolované systolické hypertenze starších osob	118
3.4.2	Léčba hypertenze v těhotenství	118
3.4.3	Léčba hypertenze u diabetu mellitu	119
3.4.4	Léčba hypertenzní krize	119
3.4.5	Léčba hypertenze u renálních onemocnění	121
3.4.6	Léčba hypertenze před operací a během operace	121
3.4.7	Léčba sekundárních hypertenzí	122
	Literatura	122

4 Farmakoterapie onemocnění ledvin **123**

4.1	Akutní glomerulonefritida	123
4.1.1	Hlavní zásady akutní glomerulonefritidy	124
4.1.2	Dieta	124
4.1.3	Antimikrobiální léčba	125
4.1.4	Kortikoidní léčba	125
4.1.5	Léčba rychle progredující glomerulonefritidy – alkylační cytostatika a antimetabolity	125
4.1.6	Léčba komplikací akutní glomerulonefritidy	126
4.2	Chronická glomerulonefritida	127
4.2.1	Léčba chronické glomerulonefritidy – pohybový režim	127
4.2.2	Dieta	127
4.2.3	Medikamentózní léčba	128
4.2.4	Specifická léčba	128
4.3	Nefrotický syndrom	129
4.3.1	Léčba nefrotického syndromu	130
4.3.2	Dieta	130
4.3.3	Medikamentózní léčba	131
4.3.4	Léčba komplikací nefrotického syndromu	131
4.4	Akutní pyelonefritida a infekce vývodných močových cest	132
4.4.1	Léčba akutní pyelonefritidy	133
4.4.2	Dietní opatření	133
4.4.3	Medikamentózní léčba	133
4.4.4	Recidivující dysurie u žen – uretrální syndrom	135
4.5	Chronická pyelonefritida	136
4.5.1	Léčba chronické pyelonefritidy – pohybový režim	136
4.5.2	Dietní opatření	136
4.5.3	Medikamentózní léčba	136
4.5.4	Infekce vývodných močových cest v těhotenství	137
4.6	Nefrolitiáza	138

4.6.1	Léčba nefrolitiázy – obecné metody	138
4.6.2	Léčba renální koliky	139
4.6.3	Specifické metody léčby urolitiázy	140
4.7	Akutní selhání ledvin	141
4.7.1	Léčení v iniciální fázi akutního selhání ledvin	141
4.7.2	Léčení ve fázi oligurie a anurie akutního selhání ledvin	142
4.7.3	Hyperkalemie	142
4.7.4	Acidóza	142
4.7.5	Hypertenzní krize	142
4.7.6	Výživa u akutního selhání ledvin	142
4.7.7	Antibiotika, kardiotonika	143
4.7.8	Léčba diuretické a zotavovací fáze akutního selhání ledvin	143
4.8	Chronické renální selhání	144
4.8.1	Léčení chronického renálního selhání	144
4.8.2	Příjem tekutin	144
4.8.3	Příjem soli	144
4.8.4	Příjem draslíku	144
4.8.5	Dietní opatření	145
4.8.6	Ovlivnění metabolické acidózy	145
4.8.7	Léčení arteriální hypertenze	146
4.8.8	Anémie	146
4.8.9	Léčba hyperurikemie	146
4.8.10	Antibiotika, kardiotonika	146
4.8.11	Léčení renální osteodystrofie	147
4.8.12	Zvracení a nauzea	148
4.8.13	Dialýza	149
4.8.14	Transplantace	149
	Literatura	149

5 Farmakoterapie plicních onemocnění 151

5.1	Respirační infekce	151
5.1.1	Akutní bronchitida	151
5.1.2	Akutní exarbae chronické obstrukční plicní nemoci	151
5.1.3	Pneumonie	152
5.1.3.1	Pneumonie získané mimo nemocnici	152
5.1.3.2	Nozokomiální pneumonie	154
5.1.3.3	Pneumonie u nemocných s imunodeficitem	158
5.1.3.4	Symptomatická léčba pneumonií	160
5.1.4	Bronchiektázie	161
5.2	Plicní onemocnění s bronchiální obstrukcí	162
5.2.1	Astma bronchiale	162
5.2.1.1	Sympatomimetika	163
5.2.1.2	Anticholinergika	164
5.2.1.3	Teofylin	165

5.2.1.4 Protizánětlivé a preventivní léky	166
5.2.2 Chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN)	170
5.2.2.2 Korekce druhotných fyziologických změn	173
5.3 Léčba intersticiálních pneumonitid	174
5.3.1 Idiopatická plicní nefróza	174
5.3.2 Sarkoidóza	175
5.3.3 Intersticiální pneumonitidy u ostatních systémových onemocnění	175
5.4 Farmakologická léčba bronchogenního karcinomu	176
Literatura	176
6 Farmakoterapie chorob trávicího ústrojí	179
6.1 Choroby jícnu, žaludku a dvanáctníku	179
6.1.1 Gastroezofageální refluxní choroba	179
6.1.2 Infekční ezofagitida	181
6.1.3 Poruchy motility jícnu	182
6.1.4 Peptický vřed a vředová choroba	183
6.1.4.1 Všeobecná opatření	183
6.1.4.2 Farmakoterapie	184
6.1.2.3 Chirurgická léčba	189
6.1.5 MALT-lymfom a Menetriérova choroba	189
6.1.6 Akutní erozivní gastritida	189
6.2 Choroby tenkého a tlustého střeva	190
6.2.1 Glutenová enteropatie (celiakie)	190
6.2.2 Deficit laktázy	191
6.2.3 Syndrom slepé kličky	191
6.2.4 Syndrom krátkého střeva	192
6.2.5 Resekce ilea	192
6.2.6 Whippleova choroba	193
6.2.7 Nespecifické střevní záněty	193
6.2.7.1 Protizánětlivé léky	193
6.2.7.2 Kortikoidy	196
6.2.7.3 Antibiotika	196
6.2.7.4 Imunosupresiva	197
6.2.7.5 Jiné léky	197
6.2.7.6 Jiná internistická opatření	198
6.2.8 Divertikulóza a divertikulitida tlustého střeva	198
6.2.8.1 Divertikulóza	198
6.2.8.2 Divertikulitida	198
6.2.9 Střevní parazitózy	199
6.2.9.1 Giardióza (lamblióza)	199
6.2.9.2 Oxyurióza (eneterobióza)	199
6.2.9.3 Askarióza	199
6.2.9.4 Tenióza	199
6.2.10 Dráždivý tračník	199

6.2.11	Habituální zácpa	200
6.3	Choroby biliopankreatického systému	201
6.3.1	Žlučové kameny	201
6.3.1.1	Asymptomatická cholecystolitiáza	201
6.3.1.2	Symptomatická cholecystolitiáza	201
6.3.1.3	Alternativní metody léčení	201
6.3.2	Žlučníková kolika	202
6.3.3	Akutní cholecystitida	203
6.3.4	Kameny žlučovodů	203
6.3.5	Cholangitida	204
6.3.6	Obtíže po cholecystektomii	204
6.3.7	Akutní pankreatitida	204
6.3.7.1	Náhrada tekutin a elektrolytů	205
6.3.7.2	Léčba šoku	205
6.3.7.3	Odstranění bolesti	205
6.3.7.4	Útlum pankreatické sekrece	205
6.3.7.5	Jiná opatření	206
6.3.8	Chronická pankreatitida	206
6.3.8.1	Léčení chronické pankreatitidy	207
6.4	Farmakoterapie jaterních chorob	208
6.4.1	Akutní hepatitidy	208
6.4.1.1	Infekční hepatitidy	208
6.4.1.2	Toxické hepatitidy	210
6.4.2	Jaterní insuficience	210
6.4.2.1	Odstranění všech zevních faktorů	210
6.4.2.2	Zajištění dostatečného energetického přísunu	210
6.4.2.3	Podávání dostatečné dávky vitaminů	212
6.4.2.4	Úpravu vodní, elektrolytové a acidobazické rovnováhy	212
6.4.2.5	Suplementace inermidiárních metabolitů	212
6.4.2.6	Prevence krvácení do trávicího ústrojí a infekcí	212
6.4.2.7	Glukokortikoidy	212
6.4.2.8	Současné léčení neuropsychických příznaků – encefalopatie	212
6.4.3	Chronické hepatitidy	213
6.4.3.1	Chronické virové hepatitidy (infekce virem hepatitidy B, C, popř. D)	213
6.4.3.2	Chronická autoimunní hepatitida	216
6.4.3.3	Chronické hepatitidy jako stadium jaterního geneticky podmíněného onemocnění	217
6.4.4	Jaterní cirhóza	218
6.4.4.1	Terapie ascitu	219
6.4.4.2	Jaterní encefalopatie	221
6.4.4.3	Léčení portální hypertenze a jejích důsledků	222
6.4.5	Terapie chronické intrahepatální cholestázy	224

6.4.6 Choroby podmíněné metabolicky	227
6.4.6.1 Hemochromatóza (primární, idiopatická)	227
6.4.6.2 Wilsonova choroba (hepatolentikulární degenerace)	228
6.4.7 Porfyrie	229
6.4.7.1 Porfyrie erythropoetické	229
6.4.7.2 Porfyrie hepatální	229
6.4.8 Nádory jater	231
6.4.8.1 Léčba cytostatiky	232
Literatura	233
7 Farmakoterapie v hematologii	235
7.1 Terapie anémií	235
7.1.1 Úvod	235
7.1.2 Léky a terapeutické postupy používané v léčbě anémií	237
7.1.3 Anémie z nedostatku železa	237
7.1.3.1 Léčení perorálními přípravky železa	238
7.1.3.2 Parenterální terapie železem	240
7.1.4 Anémie z nedostatku vitamínu B ₁₂ a kyseliny listové	241
7.1.4.1 Obecné údaje o fyziologii, patofyziologii a klinickém významu vitamínu B ₁₂ a kyseliny listové	241
7.1.4.2 Léčba perniciózní anémie	245
7.1.4.3 Poznámky k některým méně častým příčinám deficitu B ₁₂	247
7.1.5 Nedostatek kyseliny listové	247
7.1.6 Hemolytické anémie	249
7.1.6.1 Kongenitální sférocytóza	250
7.1.6.2 Autoimunní hemolytická anémie	251
7.1.6.3 Další druhy hemolytických anémií	254
7.1.7 Anémie při útlumu krvetvorby	256
7.1.8 Anémie při myelodysplastickém syndromu	260
7.1.9 Anémie u chronických chorob	266
7.1.10 Komu přísluší léčba a dispenzarizace anémií	267
7.2 Terapie poruch hemostázy	268
7.2.1 Koagulopatie	269
7.2.1.1 Koagulopatie vrozené	239
7.2.1.2 Koagulopatie získané	272
7.2.2 Trombocytární hemoragické diatézy	276
7.2.2.1 Trombocytopatie	276
7.2.2.2 Trombocytopenie	276
7.2.3 Vaskulopatie	278
7.2.3.1 Von Willebrandova choroba	278
7.2.3.2 Syndrom Schönleinův-Henochův (hemoragická kapilarotoxikóza)	278
7.2.4 Kombinované hemoragické diatézy	278
7.2.5 Krvácení při aktivaci fibrinolýzy	278

7.2.6 Trombofilie (hyperkoagulace)	279
7.2.6.1 Antikoagulační léčba	279
7.2.6.2 Protidestičková (antiagregační) léčba	291
7.2.6.3 Léčba s inhibitory srážení	295
7.2.6.4 Defibrinační léčba	295
7.2.6.5 Trombolytická (fibrinolytická) léčba	295
7.2.6.6 Léky chránící endotel	298
7.3 Terapie hemotologicko-onkologických onemocnění	299
7.3.1 Úvod	299
7.3.2 Leukemie	300
7.3.2.1 Akutní leukemie	301
7.3.2.2 Chronická myeloidní leukemie	306
7.3.2.3 Chronická lymfatická leukemie	308
7.3.4 Hodgkinova choroba	310
7.3.5 Nehodgkinský lymfom	312
7.3.6 Plazmocytom (myeloma multiplex)	314
7.3.7 Další hematologicko-onkologická onemocnění	317
7.4 Hemoterapie	319
7.4.1 Léčba krevními přípravky	321
7.4.1.1 Převody plné lidské konzervované krve	321
7.4.1.2 Převod erytrocytového koncentrátu	321
7.4.1.3 Převody trombocytů (trombocytárních koncentrátů)	322
7.4.1.4 Převody granulocytů	323
7.4.1.5 Převody krevní lidské plazmy a plazmatických derivátů	323
7.4.2 Hromadně vyráběné krevní deriváty	324
7.4.2.1 Fibrinogen	324
7.4.2.2 Koncentráty imunoglobulinů	324
7.4.2.3 Albumin lidský	325
7.4.2.4 Stabilní roztok lidských plazmatických bílkovin	325
7.4.2.5 Koncentráty koagulačních faktorů	325
7.4.2.6 Výtažky a produkty lidských leukocytů	326
7.4.2.7 Thymostimulin a interleukin 2	326
7.4.3 Biopreparáty a léky ovlivňující biologické pochody v organismu (BRM) vyrobené biotechnologickými postupy	326
7.4.3.1 Interferony	326
7.4.3.2 Erythropoetin a růstové faktory krvetvorby	327
7.4.4 Transplantace kostní dřeně	327
7.4.4.1 Další vývoj v přenosu buněk a tkání	329
7.4.5 Léčba potransfuzních reakcí	329
Literatura	331

8 Farmakoterapie v revmatologii	333
8.1 Revmatoidní artritida	333
8.1.1 Nesteroidní antirevmatika	333

8.1.1.1	Mechanismus účinku	333
8.1.1.2	Farmakokinetika	334
8.1.1.3	Formy aplikace	335
8.1.1.4	Nežádoucí účinky nesteroidních antirevmatik	335
8.1.1.5	Stručná charakteristika jednotlivých skupin	337
8.1.2	Chorobu modifikující léky	340
8.1.2.1	Antimalarika	340
8.1.2.2	Soli zlata se sírou	341
8.1.2.3	Penicilamin	341
8.1.2.4	Sulfasalazin	342
8.1.2.5	Metotrexat (MTX)	342
8.1.2.6	Azathioprin	343
8.1.2.7	Cyklofosfamid	343
8.1.2.8	Cyklosporin	343
8.1.2.9	Experimentální formy léčby revmatoidní artritidy	344
8.1.2.10	Strategie podávání chorobu modifikujících léků u revmatoidní artritidy	344
8.1.3	Léčba kortikosteroidy	345
8.1.3.1	Mechanismus účinku	345
8.1.3.2	Aplikace u revmatoidní artritidy	346
8.1.3.3	Pulzní léčba	347
8.1.3.4	Intraartikulární léčba steroidy	347
8.2	Spondylartritidy	348
8.2.1	Ankylozující spondylitida (AS, morbus Bechtěrev)	348
8.2.2	Psoriatická artritida	348
8.2.3	Reaktivní artritidy	349
8.3	Revmatická horečka – febris rheumatica (FR)	349
8.4	Lymeská borelióza	349
8.5	Difuzní onemocnění pojivové tkáně	350
8.5.1	Systémový lupus erythematoses (SLE)	350
8.5.1.1	Kortikosteroidy	350
8.5.1.2	Kombinovaná imunosupresivní léčba	351
8.5.1.3	Experimentální postupy	351
8.5.2	Systémová sklerodermie	352
8.5.3	Dermatomyozitida, polymyozitida (DM-PM)	352
8.5.4	Vaskulitidy	353
8.5.5	Polymyalgia rheumatica	353
8.6	Osteoartróza	353
8.6.1	Symptomaticky působící léky u osteoartrózy	353
8.6.2	Pomalou působící léky u osteoartrózy	354
8.7	Léčba dny	355
8.7.1	Akutní dnavý záchvat	355
8.7.2	Léčba hyperurikemie	355
	Literatura	356

9 Farmakoterapie endokrinních onemocnění a léčba kortikoidy	
a anabolickými steroidy	357
9.1 Nemoci endokrinního hypotalamu a hypofýzy	357
9.1.1 Diabetes insipidus centralis	357
9.1.2 Pubertas praecox	359
9.1.3 Syndrom nadměrné tvorby ADH (Schwartzův-Bartterův)	360
9.1.4 Hypopituitarismus	361
9.1.5 Léčba hypofyzárních adenomů	364
9.1.5.1 Prolaktinomy	364
9.1.5.2 Akromegalie	368
9.1.5.3 Cushingova choroba centrálního původu	369
9.1.5.4 Jiné hypofyzární adenomy	370
9.2 Choroby štítné žlázy	370
9.2.1 Hypertyreóza	370
9.2.1.1 Prvotní zklidnění hypertyreózy	371
9.2.1.2 Dlouhodobé řešení hypertyreózy	373
9.2.1.3 Léčba tyreotoxické krize	375
9.2.2 Hypotyreóza	376
9.2.2.1 Zásady substituční léčby tyreoidálními hormony	377
9.2.2.2 Myxedémová kóma	381
9.2.3 Léčba zánětů štítné žlázy	381
9.2.4 Léčba eufunkční strumy	382
9.2.4.1 Uzlová struma	382
9.2.4.2 Difuzní struma	382
9.2.5 Léčba endokrinní oftalmopatie	383
9.2.6 Nemocný po operaci štítné žlázy po ozáření v oblasti krku	385
9.2.7 Medikamentózní léčba karcinomu štítné žlázy	385
9.3 Onemocnění nadledvin	385
9.3.1 Hyperkortizolismus	385
9.3.2 Hypokortizolismus	387
9.3.3 Adrenogenitální syndrom (AGS)	390
9.3.4 Primární hyperaldosteronismus (Connův syndrom)	391
9.3.5 Feochromocytom	392
9.4 Terapie hirsutismu	393
9.5 Léčba hypogonadismu	395
9.5.1 Léčba hypogonadismu u žen	395
9.5.1.1 Hormonální substituce menstruačního cyklu	395
9.5.1.2 Hormonální léčba infertility u žen	402
9.5.2 Léčba hypogonadismu u mužů	405
9.5.2.1 Substituce analogy testosteronu	406
9.5.2.2 Léčba gonadotropiny	406
9.5.2.3 Léčba gonadolibrinem	407
9.5.3 Gynekomastie	407